

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

Strateginen tehtävä 23. Ympäristövahinkojen torjunta ja ennaltaehkäisy, kaikki osiot (Päämäärä ja tavoitteet, Toiminta-ajatus, Toimijat)

Väylävirasto huomauttaa, ettei tehtävässä ole tarkemmin määritelty, mitä ympäristövahingolla tarkoitetaan. Asiayhteydestä on pääteltävissä, että määritelmä perustuu Ympäristövahinkojen torjunnan kansallisessa strategiassa vuoteen 2035 omaksuttuun ympäristövahingon määritelmään ja että kyse on nimenomaan öljy- ja kemikaalivahinkojen ja niiden haitallisten seurausten torjunnasta, mutta tämä ei käy tehtävän kuvauksesta yksiselitteisesti ilmi. Väylävirasto toteaa ympäristövahingon määrittelyn olevan keskeistä, koska sillä voidaan tarkoittaa eri yhteyksissä eri asioita (vrt. esim. ympäristövahinkolain mukainen määritelmä) ja koska strategisesta tehtävästä tulee käydä ilmi, miten se on rajattu. Lisäksi Väylävirasto toteaa, että tehtävässä on mainittu sekä kuljetusketjujen että laitosten riskienhallinta, mutta asiaa on käsitelty lähinnä laitosten näkökulmasta. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta kytkeytyy myös vaarallisten aineiden kuljetukseen, mikä tulisi tuoda esiin. Niiden osalta Liikenne- ja viestintävirasto on toimivaltainen valvontaviranomainen (Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta 541/2023, 114 §). Tehtävässä 23 on myös lyhyesti viitattu meriliikenteen ohjausjärjestelmään, mutta tekstistä ei käy ilmi, tarkoitettaanko sillä alusliikennepalvelua (VTS).

Edellä mainittujen huomioiden ohella strategisessa tehtävässä 23 on todettu, että ”Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Väylävirasto ja Puolustusvoimat osallistuvat öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan”. Väylävirasto huomauttaa, ettei sille ole osoitettu pelastuslaissa öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntatehtäviä. Pelastuslain nojalla (46 §) Väylävirasto on velvollinen pelastuslaitoksen johdolla osallistumaan pelastustoiminnan suunnitteluun sekä toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa niin, että pelastustoiminta voidaan toteuttaa tehokkaasti. Väyläviraston pelastustoimintaan liittyvät tehtävät perustuvat virastoa koskevaan sektorilainsäädäntöön ja liittyvät mm. väylien pitämiseen liikennöintikelpoisena. Lisäksi Väyläviraston on pyynnöstä annettava pelastusviranomaisille virka-apua toimialaansa kuuluvissa asioissa (49 §). Vaikka Väylävirasto näiden yleisesti eri viranomaistahoja koskevien säännösten nojalla saattaa tosiasiallisesti osallistua öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan, niistä ei ole kuitenkaan johdettavissa Väylävirastolle erityisiä öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntatehtäviä tai -vastuita. Väylävirasto katsoo, ettei sitä ole tarkoituksenmukaista mainita strategisen tehtävän keskeisenä toimijana ja vastuutahona.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

Kummala Juuso

Särkkä Ella
Väylävirasto